

i Provinserne, og der at gennemføre et ugentligt Fridøgn vil, indrømmer jeg, meget vanskeligt kunne lade sig gøre i alt Fald efter det Kendskab, jeg har til Forholdene i den Egn, hvor jeg er fra. Der beskæftige Bagermestrene kun Lærlinge og deres egne Børn, af Svende højst en enkelt. I alt Fald er det ikke saaledes, at man kan faa en ledig Svend til Arbejdet, medens den anden er fri. Jeg tillod mig i sin Tid i Udvalget og i Beretningen at henstille, om ikke dette Spørgsmaal om Fridøgn for Provinsernes Vedkommende kunde løses ved, at man i alt Fald i en vis Udstrækning gjorde Søndagen til Fridøgn. Derved vilde man ogsaa imødekomme et Ønske, der næres af mange her i Landet, om at indskrænke Søndagsarbejdet saa meget, det lader sig gøre. For Provinsernes Vedkommende troede jeg den Gang og tror endnu, at det kan lade sig gøre. Nu foreslaas det her i Forslaget, at Arbejdernes skulle have fri fra Søndag Middag til Mandag Morgen Kl. 4. Det vil ganske vist medføre den Ulempe, at man i Provinserne ikke kan faa frisk Brød om Mandagen før Kl. 8—9 om Morgenen, og det vil ikke være saa rart for dem, der ere vant til at faa varmt Brød tidligere. Men jeg tror dog, at man kan vænne sig dertil, noget saadant finder jo dog allerede Sted i adskillige af de smaa Byer, hvor Bagerne ikke bage om Natten, men først begynde Bagningen tidlig om Morgenen, saa at man ikke kan faa frisk Brød før op paa Formiddagen. Der er saa ganske vist en enkelt Ting, som kan volde nogen Ulempe, nemlig Konkurrencen med de Bagerier, hvor man ikke beskæftiger fremmed Arbejdskraft, og som derfor ikke ere inde under Loven. De kunne bage Natten mellem Søndag og Mandag og altsaa, skaffe frisk Brød Mandag Morgen, hvorved de kunne paaføre de andre en Konkurrence, som de ikke ville være saa glade ved. Jeg antager dog ikke, at det vil ske i saa stor Udstrækning, at det vil kunne komme til at genere de andre Bagerier. Den ærede foregaaende Taler talte ogsaa om Tidsbestemmelserne med Hensyn til Spisetid og Fritid, om Afbrydelserne i Arbejdet og Hviletiderne og mente ikke, at alt, hvad der her er foreslaaet, er heldigt. Det kan godt være, at det ærede Medlem har Ret, det er noget, jeg ikke forstaar mig paa, men det vil man dog sikkert let kunne komme ud over i det eventuelle Udvalg. Hvad det ærede Medlem udtalte om Fabriktilsynets Gageforhold, refererer sig jo ikke til nogen Bestemmelse i Loven, det

har kun Hensyn til nogle Bemærkninger i Motiverne, og det mener jeg derfor ikke, at vi behøve at lægge saa megen Vægt paa. Det samme gælder om det, det ærede Medlem udtalte med Hensyn til de andre Paragraffer, f. Eks. § 10 om Adskillelsen af de forskellige Køn. Det er vist ikke Meningen, at man skal skille Mand fra Kone i Spisetiden. Det er altsammen den Slags Smaating, som man let kommer ud over, og i det hele kan jeg slutte mig til Loven, som den foreligger, og anbefale den til velvillig Behandling og Vedtagelse.

Sonne: Hvis man ikke ved det i Forvejen, vil man ved Gennemlæsningen af det foreliggende Forslag modtage et bestemt Indtryk af, at Bagerifaget kræver en ret kompliceret Arbejdsordning, ja, saa kompliceret, at det endog, hvad jeg for øvrigt maa, anerkende, er fundet betimeligt ved en grafisk Fremstilling at støtte Forstaaelsen af de Regler, der her søges lovfæstede. At Bagerifaget kræver en saadan kompliceret Arbejdsordning, finder i øvrigt sin naturlige Forklaring deri, at det her drejer sig om at præstere en Vare, hvis Fremstilling maa gaa saa umiddelbart forud for Forbruget som vel muligt. Man faar Indtrykket af, at dette Hensyn vanskeliggør en Lovgivning paa dette Omraade, naar den ikke skal løbe Fare for at gaa berettigede Interesser for nær, thi Forbruget af Bagerivarer er jo ikke regelmæssigt; det svinger stærkt ud fra de regelmæssige grafiske Streger, der i Lovforslaget angiver den tilsigtede Arbejdsordning. Nu skal jeg ingenlunde bestride, at man ved Affattelsen af dette Lovforslag har haft de Vanskeligheder for Øje, som skulle overvindes ved Løsningen af den stillede Opgave. Allerede Lovforslagets Tilblivelsesmaade tyder derpaa. Indgaaende Overvejelser og Forhandlinger med Arbejdsraadet, med Direktøren for Arbejds- og Fabriktilsynet og med Bagerstandens Fællesorganisation ere jo gaaede forud for Affattelsen. Resultatet heraf maa vel ogsaa siges at være blevet dette, hvad allerede er udtalt af de ærede foregaaende Talere, at Lovforslaget, som det her foreligger, er et alt i alt brugbart og godt Grundlag for Tilvejebringelsen af en Lovordning paa dette Omraade.

Men sideordnet dermed mener usægtelig ogsaa jeg, ligesom den ærede første Taler (Stilling), at der er adskillige Bestemmelser, man maa ønske ændrede, og at Lovforslaget i det hele maa ønskes undergivet nogen Prøvelse i et Udvalg.